

[Bilten Europski poslovi u Hrvatskom saboru](#) mjesečna je publikacija Odjela za europske poslove Sabora. Bilten sadržava informacije o obavljanju europskih poslova u Saboru, pravnim aktima koje institucije Unije dostavljaju nacionalnim parlamentima te o međuparlamentarnoj suradnji.

Tema broja

Odbor za europske poslove održao prethodnu raspravu o djelovanju Sabora u europskim poslovima u 2021.

Odbor za europske poslove održao je 3. prosinca 2020. [prethodnu raspravu](#) o djelovanju Hrvatskoga sabora u europskim poslovima, na kojoj je potpredsjednica Europske komisije Dubravka Šuica predstavila Program rada Europske komisije za 2021. – Vitalna Unija u nestabilnom svijetu. U raspravi su sudjelovali članovi Odbora za europske poslove, predsjednici zainteresiranih odbora u Hrvatskome saboru te zastupnici Europskoga parlamenta izabrani u Hrvatskoj.

Sudionicima sjednice uvodno se obratio potpredsjednik Hrvatskoga sabora Željko Reiner, čestitavši potpredsjednici Europske komisije Šuici na prvoj godini mandata te naglasivši važnost resora – demokracije i demografije. Potpredsjednik Reiner se osvrnuo na hrvatsko predsjedanje Vijećem Europske unije, koje je bilo obilježeno početkom pandemije i tražilo je inovativna rješenja kako bi se nesmetano ispunili odabrani prioriteti. Upravo je Hrvatska, koristeći suvremene digitalne platforme, prva predsjedala Vijećem u digitalnom obliku čime je doprinijela ispunjavanju jednog od prioriteta Europske komisije – Europe spremne za digitalno doba. Potpredsjednik je pozdravio i činjenicu da Europska komisija, unatoč pandemiji, nije odustala od svojeg Zelenog plana, već ga je učinila još ambicioznijim te time visoko postavila globalnu ljestvicu kada je riječ o klimatskim ciljevima i zaštiti okoliša.

Potpredsjednica Europske komisije Dubravka Šuica, koja je na sjednici sudjelovala videokonferencijskim putem, rekla je kako su nacionalni parlamenti ključni sugovornici Europske komisije u svim politikama te je predstavila Program rada za 2021. navodeći ciljeve i najvažnije inicijative za njihovo ostvarivanje. Istaknula je da su se rokovi objave pojedinih inicijativa iz Programa rada Europske komisije za 2020. prilagodili kriznim uvjetima poslovanja uslijed epidemije Covida-19, no to se ne odnosi na prioritetne inicijative neophodnog karaktera koje izravno doprinose oporavku, čiji su rokovi u potpunosti ispunjeni.

Potpredsjednica Šuica osvrnula se na politike za koje je zadužena u Komisiji – demokraciju i demografiju, osobito naglasivši važnost demografije koja je u ovom sazivu prvi put jedan od Komisijinih resora. Istaknula je da danas Europljani žive u prosjeku deset godina duže, a da je zajednički europski cilj da se uz dužinu poveća i kvaliteta života.

U odnosu na Konferenciju o budućnosti Europe, za čiju je organizaciju nadležna od strane Europske komisije, izrazila je žaljenje što je pokretanje Konferencije odgođeno zbog pandemije jer je prvotna namjera bila da ona započne s radom u svibnju ove godine tijekom hrvatskog predsjedanja, a svečanost pokretanja trebala se održati u Dubrovniku.

Zastupnici Hrvatskoga sabora u raspravi su posebno istaknuli važnost sudjelovanja nacionalnih parlamenata u Konferenciji o budućnosti Europe te je predsjednik Odbora Hajduković potpredsjednici Šuici prenio poruke sa sastanka Konferencije odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije (COSAC), koji je održan 30. studenoga i 1. prosinca 2020. Na sastanku su nacionalni parlamenti zatražili da budu uključeni u Konferenciju o budućnosti Europe ravnopravno s Europskim parlamentom, što uključuje i sudjelovanje u upravljačkim tijelima Konferencije.

Bilten br. 76

Prosinac 2020.

Sadržaj:	str.
Tema broja	1
Zakonodavne aktivnosti HS-a u europskim poslovima	2
Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije	5
Iz Europskog parlamenta	9
Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji	22

Članovi Odbora za europske poslove i zastupnici u Europskom parlamentu raspravljali su i o mogućnosti uvođenja takozvanih digitalnih poreza u EU, uključenosti vjerskih zajednica i sveučilišta u Konferenciju o budućnosti Europe, demografskoj slici EU-a, osobito kada je riječ o ruralnim zajednicama, usvajanju sljedećeg Višegodišnjeg financijskog okvira te statusu pregovora o budućim odnosima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine.

Zaključno je predsjednik Odbora Domagoj Hajduković naveo kako provedbom prethodne rasprave započinje ciklus obavljanja europskih poslova u Saboru te je najavio da će Odbor za europske poslove, nakon što primi prioritete Vlade u europskim poslovima u narednoj godini, odnosno neposredno nakon završetka ustavne stanke u zasjedanju Sabora, uputiti radnim tijelima poziv da dostave Odboru za europske poslove prijedloge za uvrštavanje u Radni program te da će Odbor za europske poslove u prvoj polovini veljače 2021. donijeti Radni program za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2021. godinu.

Zakonodavne aktivnosti Hrvatskoga sabora u europskim poslovima

Aktivnosti Odbora za europske poslove

Sjednice Odbora

Odbor za europske poslove Hrvatskoga sabora održao je u studenome tri sjednice:

4. sjednica, održana 2. studenoga, na kojoj je Odbor raspravljao o Izvješću o sastancima Europskoga vijeća, održanima u listopadu 2020., te je donio odluku o podnošenju Izvješća o radu Odbora za europske poslove za 2019. godinu Hrvatskome saboru.

Izvješće o sastancima Europskoga vijeća, održanima u Bruxellesu, 1. i 2. listopada te 15. i 16. listopada 2020., predstavila je državna tajnica za Europu u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

U raspravi koja je uslijedila članovi Odbora za europske poslove naglasili su važnost povezanosti industrijske politike Europske unije i digitalizacije s novim Višegodišnjim financijskim okvirom (VFO), kao i ključnu važnost postizanja dogovora s Europskim parlamentom o VFO-u, kako bi isti stupio na snagu s početkom sljedeće godine. Pozdravljeni su ambiciozni ciljevi uspostavljeni Europskim zelenim planom, iskazana je zabrinutost oko pregovora o budućim odnosima između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine te se razgovaralo o očuvanju slobode kretanja i gospodarskih aktivnosti u kontekstu uvođenja novih djelomičnih *lockdown-a* u nizu država članica Europske unije, kao i o funkcionalnosti šengenskog prostora i statusu hrvatske kandidature za članstvo u šengenu. Nakon provedene rasprave Odbor za europske poslove prihvatio je Izvješće o sastancima Europskog vijeća.

Odbor za europske poslove donio je odluku o podnošenju Izvješća o radu Odbora za europske poslove za 2019. godinu Hrvatskome saboru. Predsjednik Odbora Domagoj Hajduković uvodno je obrazložio da Odbor jednom godišnje podnosi Saboru izvješće o svom radu. Izvješće o radu za 2019. Odbor za europske poslove usvojio je u 9. sazivu Sabora, na svojoj 58. sjednici održanoj 8. svibnja 2020. S obzirom da Hrvatski sabor u prethodnom sazivu nije raspravio navedeno Izvješće, a svi neraspriječeni akti se sa zaključenjem saziva brišu iz procedure, predloženo je da se neizmijenjeno Izvješće ponovno uputi Saboru. Za predstavljanje Izvješća na sjednici Sabora Odbor je odredio potpredsjednika Domagoja Ivana Miloševića, koji je obnašao dužnost predsjednika Odbora za europske poslove u razdoblju za koje se Izvješće podnosi.

5. sjednica, održana 12. studenoga, zajednička s Odborom za vanjsku politiku, na kojoj je ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman podnio Izvješće o sastancima Vijeća za vanjske poslove, održanima 21. rujna i 12. listopada 2020., a državni tajnik za vanjsku trgovinu i razvojnu suradnju u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova podnio je Izvješće o sastanku Vijeća za vanjske poslove u trgovinskom formatu, održanom 9. studenoga 2020. godine. Odbori su prihvatili oba izvješća.

6. sjednica, održana elektroničkim putem 24. studenoga, na kojoj je Odbor donio zaključke o sljedećim stajalištima:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/1999 \(Europski propis o klimi\), COM\(2020\) 80 – D.E.U. br. 20/004](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera za svladavanje krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, COM\(2020\) 223 – D.E.U. br. 20/005](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom institutu za inovacije i tehnologiju \(preinaka\), COM\(2019\) 331 – D.E.U. br. 20/006](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju \(EIT\) za razdoblje 2021. – 2027.: jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta, COM\(2019\) 330 – D.E.U. br. 20/007](#)

Dostava stajališta Republike Hrvatske

U skladu s donesenim Radnim programom za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2020. Odbor za europske poslove je u studenome prosljedio 3 stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

[Stajalište Republike Hrvatske o Paketu proširenja 2020.: Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Komunikacija o politici proširenja EU-a za 2020. COM \(2020\) 660 i Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Gospodarski i investicijski plan za zapadni Balkan COM \(2020\) 641 – D.E.U. br. 20/015](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Paktu o migracijama i azilu – D.E.U. br. 20/016](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo: Za čišću i konkurentniju Europu COM \(2020\) 98 – D.E.U. br. 20/017](#)

Aktivnosti radnih tijela

Odbor za regionalni razvoj i fondove Europske unije je na 3. sjednici, održanoj 12. studenoga raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa djelovanja Unije u području zdravlja za razdoblje 2021. – 2027. i o stavljanju izvan snage Uredbe \(EU\) br. 282/2014 \(program „EU za zdravlje”\), COM\(2020\) 405 – D.E.U. br. 20/014](#)

Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku je na 6. sjednici, održanoj 19. studenoga raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa djelovanja Unije u području zdravlja za razdoblje 2021. – 2027. i o stavljanju izvan snage Uredbe \(EU\) br. 282/2014 \(program „EU za zdravlje”\), COM\(2020\) 405 – D.E.U. br. 20/014](#)

Odbor za gospodarstvo je na 4. sjednici, održanoj 24. studenoga raspravljao i donio mišljenje o sljedećem stajalištu:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe \(EU\) 2018/1999 \(Europski propis o klimi\), COM\(2020\) 80 – D.E.U. br. 20/004](#)

Odbor za financije i državni proračun je na 8. sjednici, održanoj 24. studenoga raspravljao i donio mišljenja o sljedećim stajalištima:

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2011/16/EU o administrativnoj suradnji u području oporezivanja, COM\(2020\) 314 – D.E.U. br. 20/009](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2016/1011 u pogledu izuzeća određenih referentnih vrijednosti deviznog tečaja trećih zemalja i određivanja zamjenskih referentnih vrijednosti za određene referentne vrijednosti koje se prestaju primjenjivati, COM\(2020\) 337 – D.E.U. br. 20/010](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju radi potpore oporavku od pandemije bolesti COVID-19 COM \(2020\) 282 i Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) br. 575/2013 u pogledu prilagodbi sekuritizacijskog okvira radi potpore gospodarskom oporavku u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, COM\(2020\) 283 – D.E.U. br. 20/011](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/65/EU u pogledu zahtjeva za informacije, upravljanja proizvodima i ograničenja pozicija radi potpore oporavku od pandemije bolesti COVID-19, COM\(2020\) 280 – D.E.U. br. 20/012](#)

[Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe \(EU\) 2017/1129 u pogledu prospekta EU-a za oporavak i ciljanih prilagodbi za financijske posrednike radi potpore oporavku od pandemije bolesti COVID-19, COM\(2020\) 281 – D.E.U. br. 20/013](#)

Praćenje rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije

Sastanci Vijeća Europske unije

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove dostavio je radnim tijelima Hrvatskoga sabora u studenome 11 stajališta Republike Hrvatske za videokonferencije ministara, koje se održavaju umjesto fizičkih sastanaka Vijeća Europske unije u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara za ekonomske i financijske poslove, održanu 4. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara unutarnjih poslova, održanu 13. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za pravosuđe i Odboru za unutarnje poslove i nacionalnu sigurnost;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara poljoprivrede i ribarstva, održanu 16. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za poljoprivredu;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara europskih poslova, održanu 17. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za europske poslove;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara unutarnjeg tržišta i industrije, održanu 19. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za gospodarstvo;

- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara nadležnih za svemirsku politiku, održanu 20. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za gospodarstvo;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara obrane, održanu 20. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za obranu;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara nadležnih za razvoj, održanu 23. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za gospodarstvo i Odboru za vanjsku politiku;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara nadležnih za istraživanje, održanu 27. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara nadležnih za mlade, održanu 30. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za obitelj, mlade i sport;
- Stajalište Republike Hrvatske za videokonferenciju ministara obrazovanja, održanu 30. studenoga 2020., dostavljeno je Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu.

Usklađivanje zakonodavstva

Hrvatski sabor je u studenome donio četiri zakona usklađena s pravom Europske unije:

PZE Br. prijedloga	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Rbr. čitanja	Vrsta postupka
PZE 42	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju, s Konačnim prijedlozima zakona	10	4	donesen	1.i 2.	hitni
PZE 15	Konačni prijedlog zakona o upućivanju radnika u Republiku Hrvatsku i prekograničnoj provedbi odluka o novčanoj kazni	10	4	donesen	2.	redovni
PZE 12	Konačni prijedlog zakona o strancima	10	4	donesen	2.	redovni
PZE 69	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, s Konačnim prijedlozima zakona	10	4	donesen	1.i 2.	hitni

Izravno dostavljeni pravni akti Europske unije

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata Ugovora iz Lisabona, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte. Izravno dostavljeni akti objavljuju se dnevno na [mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora](#) s informacijama o oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i rokom za provjeru načela supsidijarnosti.

U razdoblju od 1. do 30. studenoga 2020. institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru ukupno 69 pravnih akata na hrvatskom jeziku, od toga 30 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 39 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije. U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu, a prijedlozi zakonodavnih akata koje Komisija objavljuje u okviru inicijativa iz godišnjih programa rada uz naziv akta sadrže i naziv inicijative iz koje proizlaze.

USTAVNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 739	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o minimalnoj razini osposobljavanja pomoraca (kodificirani tekst)	18. 11. 2020. ...

GRADANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 612	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju dubinske provjere državljana trećih zemalja na vanjskim granicama i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) br. 2017/2226 i (EU) br. 2018/1240	3. 11. 2020. 20. 01. 2021.
COM (2020) 614	Izmijenjeni prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) XXX/XXX [Uredba o upravljanju azilom i migracijama] i Uredbe (EU) XXX/XXX [Uredba o preseljenju] radi identificiranja državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva s nezakonitim boravkom, o zahtjevima tijela kaznenog progona država članica i Europolu za usporedbu s podacima iz Eurodaca u svrhu kaznenog progona te o izmjeni uredaba (EU) 2018/1240 i (EU) 2019/818	4. 11. 2020. 21. 01. 2021.

UNUTARNJE TRŽIŠTE I ZAŠTITA POTROŠAČA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 673	Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okruženja jedinstvenog sučelja Europske unije za carinu i izmjeni Uredbe (EU) br. 952/2013	9. 11. 2020. 25. 01. 2021.

VANJSKI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 692	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009 izdavanjem opće izvozne dozvole Unije za izvoz određene robe s dvojnomo namjenom iz Unije u Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske	4. 11. 2020. ...

PRORAČUN

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 774	Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o ovlaštivanju Komisije da glasa za povećanje kapitala Europskog investicijskog fonda	25. 11. 2020. ...

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
COM (2020) 594	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pilot-režimu za tržišne infrastrukture temeljene na tehnologiji decentraliziranog vođenja evidencije transakcija	11. 11. 2020. 28. 01. 2021.
COM (2020) 593	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima kriptoinovine i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937	12. 11. 2020. 29. 01. 2021.

Izbor izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata Europske unije

Institucije Europske unije neobvezujućim pravnim aktima kao što su preporuke i mišljenja, komunikacije, izvješća, rezolucije, deklaracije, zelene i bijele knjige definiraju i planiraju provedbu pojedinih politika Europske unije i omogućuju državama članicama odgovarajuću pripremu sudjelovanja u zakonodavnim postupcima.

Od izravno dostavljenih neobvezujućih pravnih akata izdvajamo:

Paket o proširenju 2020.

Europska komisija je 6. listopada 2020. godine predstavila dokumente važne za proces proširenja Europske unije – Komunikaciju o politici proširenja EU-a, kao dio Paketa o proširenju za 2020. godinu te Komunikaciju o sveobuhvatnom gospodarskom i investicijskom planu za zapadni Balkan.

[Komunikacija o politici proširenja](#) sadrži izvješća s ocjenama provedbe temeljnih reformi na zapadnom Balkanu i u Turskoj, predstavljena s jasnim i preciznim preporukama i smjernicama o slijedećim koracima za države kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje u skladu s poboljšanom metodologijom proširenja. Ova Komunikacija nastavlja se na Komunikaciju od 5. veljače 2020. godine pod nazivom [Unaprjeđenje pristupnog procesa – vjerodostojna perspektiva EU-a za zapadni Balkan](#), kojom se mijenja metodologija pristupnog procesa kako bi se on učinio predvidljivijim, vjerodostojnijim, dinamičnijim te se osiguralo jače političko vodstvo procesa.

Vijeće je taj dokument razmatralo 25. ožujka 2020., kada je donesena i odluka o otvaranju pristupnih pregovora s Albanijom i Sjevernom Makedonijom.

Paket o proširenju za 2020. godinu sadrži i detaljna izvješća za svaku od država kandidatkinja ili potencijalnih kandidatkinja ([Albanija](#), [Bosna i Hercegovina](#), [Crna Gora](#), [Kosovo](#), [Sjeverna Makedonija](#), [Srbija](#) i [Turska](#)) u kojima se daje pregled napretka u protekloj godini kao i preporuke o prioritetnim reformskim područjima. Poseban naglasak stavljen je na praćenje napretka u području vladavine prava, gdje Europska komisija procjenjuje da je u cijeloj regiji Zapadnog Balkana pravosuđe i dalje usporeno, borba protiv korupcije usporena, a rezultati u većini država partnera su daleko od ispunjavanja uvjeta za članstvo.

U Komunikaciji se ocjenjuje ukupna ravnoteža u pristupnim pregovorima s Crnom Gorom i Srbijom te se predlažu daljnji koraci koji bi trebali omogućiti da međuvladine konferencije, koje bi se trebale održati nakon donošenja Paketa o proširenju, posluže i kao forumi za politički dijalog o reformama, sagledavanje cjelokupnog procesa pristupanja i utvrđivanje plana za slijedeću godinu. U slučaju Albanije i Sjeverne Makedonije očekuju se prve međuvladine konferencije koje će se sazvati kad Vijeće donese pregovaračke okvire. Potvrđen je daljnji napredak u provedbi reformi. Očekuje se da će Bosna i Hercegovina poduzeti mjere u pogledu 14 ključnih prioriteta iz mišljenja Komisije o njezinu zahtjevu za članstvo u EU. Od Kosova se očekuju dodatni napor s ciljem ostvarivanja napretka na putu prema Europskoj uniji. Turska i nadalje ostaje partner Europske unije, no zbog ozbiljnog nazadovanja u području demokracije, vladavine prava i temeljnih prava te neovisnosti pravosuđa Turska se nastavlja udaljavati od Europske unije. Stoga su pregovori zastali te se ne može razmatrati otvaranje i zatvaranje dodatnih poglavlja.

Uz Paket o proširenju, donesen je i sveobuhvatan [Gospodarski i investicijski plan za zapadni Balkan](#) koji je bio najavljen na Zagrebačkom *summitu* u svibnju 2020., a čiji cilj je postizanje dugoročnog oporavka regije, uz podupiranje zelene i digitalne tranzicija te promicanje regionalne integracije i konvergencije s Europskom unijom.

Planom se utvrđuje investicijski paket kojim će se, nakon usvajanja Višegodišnjeg financijskog okvira EU-a za 2021. – 2027. godinu, putem Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA III instrument), mobilizirati financijska sredstva u iznosu do 9 milijardi eura za regiju zapadnog Balkana na područjima ključnim za gospodarski razvoj, kao što su održivi transport, čista energija, okoliš i klima, digitalna budućnost, podrška konkurentnosti privatnog sektora i razvoj ljudskog kapitala kroz deset glavnih inicijativa. Osim bespovratnih sredstava za regiju, EU može dati i jamstva radi smanjenja troškova financiranja javnih i privatnih ulaganja te ublažavanja rizika za ulagače. U okviru novog instrumenta jamstva za zapadni Balkan koji je obuhvaćen Jamstvom za vanjsko djelovanje EU-a i Europskim fondom za održivi razvoj u slijedećem desetljeću moguće je mobilizirati ulaganja u iznosu do 20 milijardi eura.

Plan donosi deset glavnih inicijativa za ulaganje u područja ključna za gospodarski razvoj zapadnog Balkana: ulaganje u glavne cestovne i željezničke veze u regiji kroz povezivanje istoka i zapada, povezivanje sjevera i juga, povezivanje obalnih regija; poticanje čiste energije u skladu s ambicijom EU-a o postizanju klimatske neutralnosti do 2050. godine, kroz poticanje obnovljivih izvora energije, prijelaz s ugljena na čistu energiju te „val obnove“ kojim se predviđa obnova javnih i privatnih zgrada radi povećanja energetske učinkovitosti i smanjenja emisija stakleničkih plinova. Inicijative predviđaju i poboljšanje infrastrukture za gospodarenje otpadom i otpadnim vodama, razvoj digitalne infrastrukture, povećana ulaganja u privatni sektor radi poticanja konkurentnosti i inovacija, posebno malih i srednjih poduzeća te razvoj ljudskog kapitala što uključuje i garanciju za mlade.

Ciljevi sveobuhvatnog gospodarskog i investicijskog plana lakše će se postići ukoliko se poboljša regionalna suradnja na zapadnom Balkanu, uključujući i ulaganje dodanih napora prema jačoj regionalnoj gospodarskoj integraciji. U tom smislu Europska unija poziva države zapadnog Balkana na izgradnju zajedničkog regionalnog tržišta i bolju integraciju sa zajedničkim tržištem Europske unije što će koristiti i regiji i Uniji.

Sveobuhvatni gospodarski i investicijski plan sastavni je dio potpore zapadnom Balkanu na putu prema EU-u. Gospodarski razvoj i provedba temeljnih reformi trebali bi pridonijeti zahtjevima pristupnog procesa što uključuje provedbu reformi na područjima vladavine prava i strukturnih gospodarskih reformi, posebice onih utvrđenih u programima gospodarskih reformi kako bi se povećao potencijalni učinak investicijskog paketa. Najveći utjecaj na postojeće strukturne slabosti je loše upravljanje, odnosno ograničeni napredak u vladavini prava i borbi protiv korupcije. Vladavina prava, poštovanje temeljnih prava, funkcioniranje demokratskih institucija i reforma javne uprave su u središtu pristupnog procesa, a također su i glavni pokretački gospodarskog oporavka regije i jačanja otpornosti na potencijalne buduće krize. Poštovanje vladavine prava neophodno je i kako bi se zaštitili fondovi EU-a i osiguralo da se oni koriste za potporu razvoju.

Iz Europskog parlamenta

Europski parlament nastavio je rad u prilagođenim uvjetima uslijed drugog vala pandemije Covida-19. U skladu s uhdanom praksom, tzv. mini-plenarna sjednica održana je u Bruxellesu uz primjenu hibridnog modela koji zastupnicima omogućava sudjelovanje u plenarnim raspravama putem video veze iz informativnih ureda EP-a u glavnim gradovima država članica Europske unije. Glasovanje se, kao i na prethodnim sjednicama, odvijalo putem elektroničke pošte u tri kruga.

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Bruxelles, 11. – 13. studenoga 2020.

Naglasci odabranih plenarnih rasprava i usvojenih rezolucija

Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. i paket mjera za oporavak te novi opći sustav uvjetovanosti radi zaštite proračuna Europske unije

Nakon intenzivnih pregovora u okviru trijaloga koji su trajali od kraja kolovoza 2020. Vijeće i EP 10. studenoga 2020. postigli su [politički dogovor o sveobuhvatnom financijskom paketu za oporavak](#) „teškom“ 1824,3 milijarde eura, o kojem je Europsko vijeće postiglo dogovor u srpnju 2020, a koji obuhvaća VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. u iznosu od 1074,3 milijarde eura i privremeni instrument za oporavak „EU za sljedeće generacije“ u iznosu od 750 milijardi eura (u cijenama iz 2018.). Također, 5. studenoga 2020., Vijeće i EP postigli su privremeni dogovor o novom općem sustavu uvjetovanosti radi zaštite proračuna EU-a, [COM \(2018\) 324](#), koji čini dio paketa mjera povezanih sa sljedećim VFO-om i planom oporavka. Sustav uvjetovanosti preventivan je mehanizam kojim se omogućuje zaštita proračuna EU-a ako se utvrde opći nedostaci, odnosno povrede načela vladavine prava u državama članicama.

U **raspravi** je sudjelovao povjerenik Europske komisije zadužen za proračun i administraciju [Johannes Hahn](#) koji je zastupnicima predstavio glavne segmente postignutog dogovora o sveobuhvatnom paketu za oporavak kojim je osigurano **dodatnih 16 milijardi eura** za provedbu ključnih programa. Politički paket dogovoren između Vijeća i EP-a uključuje:

- povećanje programa EU-a, među kojima su Obzor Europa, „EU za zdravlje“ i Erasmus+, za **15 milijardi eura**, i to dodatnim sredstvima (12,5 milijardi eura) i preraspodjelom sredstava (2,5 milijardi eura) tijekom sljedećeg dugoročnog financijskog razdoblja, uz poštovanje gornjih granica rashoda utvrđenih u zaključcima EV-a od 17.-21. srpnja 2020.,
- dodatnu **1 milijardu eura** za Instrument fleksibilnosti čime će se povećati fleksibilnost EU-a za rješavanje budućih potreba i kriza,
- veću uključenost institucija EU-a (EP, Vijeće i EK) u nadzor korištenja sredstava instrumenta „EU za sljedeće generacije“,

- poboljšanje metodologije praćenja klime (30% ukupnih sredstava iz proračuna EU-a bit će usmjereno na provedbu klimatskih ciljeva) i biološke raznolikosti (uz primjenu [načela „ne činiti štetu“](#) na cijeli proračun EU-a, od 2024. godine 7,5% godišnje potrošnje bit će namijenjeno ciljevima biološke raznolikosti, a od 2026. nadalje 10%),
- promicanje rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike,
- okvirni plan za uvođenje novih vlastitih sredstava EU-a tijekom sljedećih sedam godina koji bi se temeljili na: nacionalnom doprinosu izračunatom na temelju nerekiciranog plastičnog ambalažnog otpada; od 2021. prihoda koji bi se temeljili na sustavu trgovanja emisijama (ETS); od 2023. na mehanizmu za prilagodbu cijena proizvoda iz trećih zemalja, ovisno o njihovoj proizvodnji ugljika (mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika); od 2024. digitalnoj pristojbi; od 2026. porezu na financijske transakcije te financijskim doprinosom povezanim sa sektorom trgovačkih društava ili novom zajedničkom konsolidiranom osnovicom poreza na dobit).

Velika većina zastupnika pozdravila je postignut dogovor, posebice u kontekstu drugog vala pandemije Covida-19, i podcrtala kako su na [inicijativu EP-a](#) osigurana dodatna sredstva u iznosu od 16 milijardi eura za provedbu ključnih programa EU-a, osiguravanje novih radnih mjesta, povećanje konkurentnosti europskog gospodarstva te zaštitu okoliša i bioraznolikosti.

Sljedeći koraci: postignuti politički dogovor trebaju još formalno potvrditi Vijeće i EP. Konferencija predsjednika EP-a na izvanrednom sastanku 11. studenoga 2020. prihvatila je postignuti politički dogovor o sveobuhvatnom paketu za oporavak te predstoji glasovanje na Odboru za proračune (BUDG) i plenarnoj sjednici u studenome ili prosincu 2020.

N.B. Nakon suglasnosti EP-a i jednoglasne potvrde u Vijeću, Odluka o novim vlastitim sredstvima EU-a stupa na snagu tek nakon što ju države članice prihvate u skladu sa svojim ustavnim odredbama.

Nakon prethodne rasprave zastupnici su u redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojili [amandmane](#) o Prijedlogu uredbe o uspostavi programa „EU za zdravlje”, [COM \(2020\) 405](#). Predmet je vraćen nadležnom Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) u cilju međuinstitucijskih pregovora (trijalog) s Vijećem i EK. Usvojeni amandmani predstavljaju mandat/stajalište EP-a za pregovore.

Izvjestitelj Cristian-Silviu Bușoi (EPP, Rumunjska) istaknuo je kako je kriza uzrokovana bolešću Covid-19 ukazala na potrebu za dobro osmišljenim i adekvatno financiranim zdravstvenim instrumentima kao i za povećanjem ulaganja u zdravstvo i inovacije. U svojem stajalištu EP se zalaže za povećanje financijske omotnice za provedbu programa „EU za zdravlje” u razdoblju 2021. – 2027. s 1,9 milijardi na 10,3 milijardi eura u tekućim cijenama (amandman 73), a kako bi se ojačala sposobnost EU za nošenje s budućim pandemijama i zdravstvenim prijetnjama i povećala otpornost zdravstvenih sustava država članica.

Nakon prethodne rasprave zastupnici su u redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojili [amandmane](#) o Prijedlogu uredbe o uspostavi **programa InvestEU**, [COM \(2020\) 403](#). Predmet je vraćen nadležnim odborima – Odboru za proračune (BUDG) i Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON), u cilju međuinstitucijskih pregovora (trijalog) s Vijećem i EK. Usvojeni amandmani predstavljaju mandat/stajalište EP-a za pregovore.

EK je u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. predložila uspostavu programa [InvestEU](#) kao jedinstvenog instrumenta EU-a za potporu ulaganjima za unutarnja djelovanja, a koji će se sastojati od četiri komponente: (i) fonda InvestEU, u okviru kojeg će se osiguravati jamstvo EU-a, (ii) savjetodavnog centra InvestEU, u okviru kojeg će se ponajprije pružati tehničku pomoć za izradu projekata, (iii) portala InvestEU, u okviru kojeg će se pružati lako dostupna baza podataka za promicanje projekata za koje se traži financiranje, i (iv) operacija mješovitog financiranja.

U svom je stajalištu, između ostaloga, EP podržao ponovno uvođenje potpore solventnosti u cilju pomoći poduzećima da „prežive“ krizno razdoblje uzrokovano pandemijom Covida-19 kako bi mogla biti nositelji oporavka, zaštititi razine zaposlenosti i uravnotežiti očekivane poremećaje na jedinstvenom tržištu.

Covid-19

Zastupnici su s povjerenicom EK za zdravlje i sigurnost hrane Stelios Kyriakides [raspravljali](#) o **transparentnosti kupnje i dostupnosti cjepiva protiv bolesti Covid-19**. Povjerenica Kyriakides izvijestila je o aktivnostima EK u pogledu sklapanja ugovora s farmaceutskim tvrtkama koji će omogućiti nabavu cjepiva protiv bolesti Covid-19 u svim državama članicama EU-a.

Komisija je 17. lipnja 2020. predstavila [Strategiju EU-a za cjepiva](#) protiv bolesti Covid-19. U zamjenu za pravo na kupnju određenog broja doza cjepiva u određenom roku, EK ugovorima o predviđenoj kupoprodaji financira dio početnih troškova proizvođača cjepiva. Uložena sredstva smatraju se predujmom za cjepiva koja će kupovati države članice.

***Prvi ugovor** o kupoprodaji s tvrtkom **AstraZeneca** potpisan je 27. kolovoza 2020. **Drugi ugovor** s tvrtkom **Sanofi-GSK** potpisan je 18. rujna 2020. Ovim ugovorima državama članicama omogućit će se kupnja do 300 milijuna doza cjepiva tvrtki AstraZeneca i Sanofi-GSK. AstraZeneca će omogućiti kupnju dodatnih 100 milijuna doza, što će se distribuirati razmjerno broju stanovnika. Sanofi-GSK nastojat će pravodobno osigurati znatan dio svoje proizvodnje cjepiva u okviru instrumenta za globalni pristup cjepivima protiv bolesti Covid-19 (COVAX), koji je dio Akceleratora pristupa alatima za borbu protiv bolesti Covid-19 za zemlje s nižim i srednjim dohotkom.*

***Treći ugovor** s farmaceutskom tvrtkom **Janssen Pharmaceutica NV**, koja je dio grupe Janssen Pharmaceutical Companies of Johnson & Johnson, potpisan je 8. listopada. Ugovor državama članicama omogućuje da nakon što se pokaže da je cjepivo sigurno i učinkovito protiv bolesti Covid-19 kupe 200 milijuna doza cjepiva uz mogućnost nabave dodatnih 200 doza.*

***Četvrti ugovor** s farmaceutskim tvrtkama **BioNTech i Pfizer**, kojim se predviđa početna kupnja 200 milijuna doza cjepiva, uz mogućnost zahtjeva za do 100 milijuna dodatnih doza koje će biti dostavljene kad se pokaže da je cjepivo sigurno i učinkovito protiv bolesti Covid-19, potpisan je 11. studenoga 2020.*

U skladu s navedenim ugovorima države članice također mogu odlučiti donirati cjepivo zemljama s nižim ili srednjim dohotkom ili ga preusmjeriti u druge europske zemlje.

Uspješno su zaključeni preliminarni razgovori s tvrtkama CureVac i Moderna.

Zastupnici su podcrtali potrebu za sigurnim i učinkovitim cjepivom koje će biti dostupno svima, kao i za podizanjem svijesti o **važnosti pravodobnog cijepljenja**, pogotovo među određenim skupinama koje se općenito protive cijepljenju. Pojedini zastupnici izrazili su zabrinutost zbog, prema njihovu mišljenju, nedostatne transparentnosti pregovaračkog procesa te su od EK zatražili objavu sklopljenih kupoprodajnih ugovora. **Kyriakides** je naglasila kako sporazumi s proizvođačima cjepiva ne odstupaju od zakonodavstva EU-a ni od pravila o odgovornosti, dodavši kako će se raznolikim portfeljem cjepiva osigurati dobra pripremljenost EU-a za cijepljenje nakon što se cjepiva pokažu sigurnima i učinkovitim. Za sad niti jedna tvrtka nije podnijela Europskoj agenciji za lijekove dozvolu za stavljanje cjepiva na tržište. Najbolji scenariji su kraj ove ili početak sljedeće godine, no obzirom da su klinička ispitivanja u tijeku, pozvala je na oprez u komunikaciji s građanima glede dostupnosti cjepiva. Također, složila se sa zastupnicima oko potrebe za određivanjem prioriteta skupina građana za cijepljenje te informirala kako EK u suradnji s Europskim centrom za prevenciju bolesti i državama članicama već radi na ovom pitanju. Zaključno, osvrnuvši se na pitanja transparentnosti i povjerenja, izrazila je spremnost EK da u okviru ugovornih ograničenja istraži mogućnost stavljanje podataka o ugovorima na raspolaganje zastupnicima u EP-u, uz posebne aranžmane, nakon što se okončaju osjetljivi tekući pregovori.

Nakon prethodne rasprave zastupnici su usvojili nezakonodavnu [rezoluciju](#) o **utjecaju mjera donesenih uslijed pandemije bolesti Covid-19 na demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava** koju je podnio Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE). *N.B. na inicijativu LIBE odbora 10. studenoga 2020. na ovu temu održan je među-parlamentarni sastanak s predstavnicima nacionalnih parlamenata država članica EU-a u okviru kojega su zastupnici podcrtali potrebu ostvarivanja ravnoteže između poštovanja temeljnih prava i poduzetih mjera koje, prije svega, trebaju biti opravdane, proporcionalne i privremene, a naglašena je važnost osiguravanja kontinuiteta rada parlamenata tijekom izvanrednih situacija te njihove pune uključenosti u donošenje svih mjera.*

Europski zeleni plan

Nakon prethodne rasprave usvojena je nezakonodavna [rezolucija](#) pod nazivom „Plan ulaganja za održivu Europu – Kako financirati zeleni plan“. EP pozdravlja Plan ulaganja za održivu Europu, [COM\(2020\) 21](#), kao ključan element u osiguravanju uspjeha zelenog plana i tranzicije prema održivijem, konkurentnijem, više kružnom i otpornijem gospodarstvu u skladu s obvezama EU-a u pogledu okoliša, uključujući obveze u pogledu klime na temelju Pariškog sporazuma i zakonodavstvo EU-a u području klime. EP naglašava kako bi Plan ulaganja za održivu Europu trebao biti u središtu koordiniranog i uključivog odgovora EU-a na izgradnju otpornijeg gospodarstva i društva nakon pandemije bolesti Covid-19 te da bi trebao poticati teritorijalnu, socijalnu i gospodarsku koheziju.

EP ponovno **potvrđuje** svoje **prethodno stajalište** o potencijalnim **novim vlastitim resursima EU -a** koji bi trebali odgovarati ključnim ciljevima EU-a, uključujući borbu protiv klimatskih promjena i zaštitu okoliša, te stoga traži uvođenje novih vlastitih sredstava na temelju:

- prihoda od dražbi emisijskih jedinica (ETS), kojim bi se moglo prikupiti između 3 i 10 milijardi eura godišnje,
- doprinosa za nerekicirani plastični ambalažni otpad, kojim bi se moglo prikupiti između 3 i 10 milijardi eura godišnje,
- budućeg mehanizma za graničnu prilagodbu emisija ugljika, kojim bi se godišnje moglo prikupiti između 5 i 14 milijardi eura,
- zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit, na temelju koje bi se moglo prikupiti više od 12 milijardi eura godišnje,
- poreza na velika digitalna poduzeća, kojim bi se moglo prikupiti između 750 milijuna eura i 1,3 milijarde eura godišnje, i
- poreza na financijske transakcije, koji bi se, na temelju izvornog prijedloga EK iz 2012. i uzimajući u obzir Brexit i gospodarski rast, mogao povećati na 57 milijardi eura godišnje,
- ovisno o području primjene poreza.

EP ustraje u tome da bi **od 2021. u proračun EU-a trebalo uključiti košaricu novih vlastitih sredstava** te bi se isto tako trebao uspostaviti pravno obvezujući kalendar za predlaganje i uvođenje novih vlastitih sredstava EU-a tijekom sljedećeg VFO-a. Nadalje, EP naglašava da prihodi od novih vlastitih sredstava trebaju biti dostatni za pokrivanje barem obveza otplate u okviru instrumenta za oporavak „EU za sljedeće generacije“.

Vanjskopolitičke teme

Zastupnici su dali suglasnost za sklapanje Sporazuma između EU-a i Kine o suradnji u području oznaka zemljopisnog podrijetla za vina, jaka alkoholna pića, poljoprivredne i prehrambene proizvode i njihovoj zaštiti kojim se recipročno jamči zaštita [sto poljoprivredno-prehrambenih proizvoda EU-a](#) u Kini (npr. šampanjac, porto, sir feta, irski viski, sir Mozzarella di Bufala, votka Poljska Wódka, pršut Prosciutto di Parma i sir Manchego) i [sto poljoprivredno-prehrambenih kineskih proizvoda](#) u EU-u.

Cilj je Sporazuma postići višu razinu zaštite od krivotvorenja i prisvajanja proizvoda EU-a visoke ekonomske vrijednosti, čime će se zajamčiti poštovanje intelektualnog i industrijskog vlasništva.

Proračunski postupak

Nakon što je Vijeće predstavilo svoj prijedlog [općeg proračuna EU-a za financijsku godinu 2021.](#) na sjednici početkom listopada 2020., [EP je usvojio svoje stajalište o općem proračunu EU-a za 2021.](#) (u obliku amandmana na stajalište Vijeća).

EP je predvidio 181,8 milijardi eura za preuzimanje obveza, što predstavlja povećanje od nešto više od 15 milijardi eura u odnosu na nacrt proračuna koji je [predložila EK](#) (166,7 milijardi eura). Vijeće je u proračunu za sljedeću godinu predvidjelo ukupno 162,9 milijardi eura za obveze i 164,8 milijardi eura za plaćanja.

U pratećoj rezoluciji EP ističe kako bi proračun za 2021. trebao biti usmjeren na ublažavanje učinaka epidemije Covida-19 i podupiranje oporavka, na temelju Europskog zelenog plana i digitalne transformacije, radi promicanja pravednog, uključivog i održivog rasta, otvaranja visokokvalitetnih radnih mjesta i dugoročnog cilja socioekonomske konvergencije.

U skladu s proračunskim postupkom, 17. studenoga 2021. počinje trojedni postupak mirenja kojemu je cilj postizanje dogovora između Vijeća i EP-a u vezi s proračunom EU-a za 2021. Donošenje proračuna EU-a za sljedeću godinu predviđeno je tijekom plenarne sjednice EP-a od 14. do 17. prosinca 2020.

Interna pitanja.

Malteška zastupnica [Roberta Metsola](#) (EPP) aklamacijom je izabrana za prvu potpredsjednicu EP-a. Metsola je na ovom mjestu zamijenila Mairead McGuinness (Irska) koju je [Vijeće](#), nakon prethodne suglasnosti EP-a, 12. listopada 2020. imenovalo članicom EK nadležnom za financijske usluge, financijsku stabilnost i uniju tržišta kapitala

Glavni naglasci plenarne sjednice Europskog parlamenta, Bruxelles, 23. – 26. studenoga 2020.

Naglasci odabranih plenarnih rasprava i usvojenih rezolucija

Mobilizacija Fonda solidarnosti Europske unije u korist Hrvatske

Zastupnici su sa 682 glasova „za“, 8 „protiv“ i 2 suzdržana odobrili [Prijedlog odluke EP-a i Vijeća o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Hrvatskoj i Poljskoj u vezi s prirodnom katastrofom te isplate predujmova Hrvatskoj, Njemačkoj, Grčkoj, Mađarskoj, Irskoj, Portugalu i Španjolskoj u vezi s izvanrednim stanjem u području javnog zdravlja, uzrokovanog pandemijom Covida-19, COM\(2020\) 960](#), u ukupnom iznosu od 823 milijuna eura. Vijeće EU-a svoj pristanak dalo je 30. listopada 2020.

Od navedenog iznosa, Hrvatska će primiti:

- **683,7 milijuna eura** za pomoć u rješavanju razornih posljedica potresa u Zagrebu i okolnom području u ožujku 2020. godine. Prva isplata u iznosu od 88,9 milijuna eura već je [isplaćena](#) u kolovozu 2020.
- **8,5 milijuna eura** pomoći za isplate predujmova u vezi s izvanrednim stanjem velikih razmjera u području javnog zdravlja koje je uzrokovano pandemijom Covida-19 početkom ove godine.

Europska komisija (EK) 13. ožujka 2020. predstavila je [paket mjera](#) za izravan, [koordinirani europski odgovor](#) radi ublažavanja socioekonomskih posljedica pandemije Covida-19. U okviru investicijske inicijative za odgovor na koronavirus (CRII) prošireno je područje primjene Fonda solidarnosti EU-a na javno zdravlje kako bi obuhvatilo potporu u najtežim izvanrednim situacijama u javnom zdravlju, uključujući medicinsku pomoć, kao i mjere za sprečavanje, nadzor ili kontrolu širenja bolesti (za detaljnije informacije v. [br. 68 biltena „Europski poslovi u Hrvatskom saboru“](#)).

Opće informacije o Fondu solidarnosti EU-a dostupne su [ovdje](#).

Priprema za sastanak Europskog vijeća 10. i 11. prosinca 2020.

Na [sastanku 10. i 11. prosinca 2020.](#) Europsko vijeće (EV) raspravljat će o:

- stanju i cjelokupnim koordinacijskim naporima u vezi s [pandemijom Covida-19](#), među ostalim o radu na cjepivima i testiranju;
- [klimatskim promjenama](#) te će nastojati postići dogovor o novom cilju smanjenja emisija EU-a do 2030.;
- odnosima EU-a i SAD-a.;
- sigurnosnim pitanjima, a ponajprije o [borbi protiv terorizma](#) i nasilnog ekstremizma;
- vanjskim odnosima te će, u skladu sa [zaključcima](#) iz listopada 2020., ponovno razmotriti stanje u istočnom Sredozemlju i odnose s Turskom. Raspravljat će i o odnosima EU-a s južnim susjedstvom, a s obzirom na aktualne događaje, na dnevnom redu su moguće rasprave i o drugim specifičnim vanjskopolitičkim pitanjima.

Dana 11. prosinca 2020. održat će [sastanak na vrhu država europodručja](#) u uključivom sastavu, a naglasak će biti na bankovnoj uniji i uniji tržišta kapitala.

U **raspravi** je sudjelovala predsjednica EK [Ursula von der Leyen](#) koja je, uvodno, zastupnike informirala o napretku u okviru pregovora o budućim odnosima između EU-a i Ujedinjene kraljevine te o statusu sveobuhvatnog paketa za oporavak, s naglaskom na Višegodišnji financijski okvir 2021. – 2027. i instrument „EU za sljedeće generacije“.

U pogledu [pregovora o budućim odnosima između EU-a i UK](#) Von der Leyen je istaknula kako je tijekom proteklih nekoliko tjedana ostvaren istinski napredak u nizu važnih pitanja poput policijske i pravosudne suradnja u kaznenim stvarima i koordinacije sustava socijalne sigurnosti. Iako predstoji još posla, u tematskim područjima koja se odnose na robu, usluge i promet naziru se obrisi mogućeg konačnog teksta budućeg sporazuma. [Otvorena pitanja](#) koja je potrebno riješiti odnose se na: [osiguravanje jednakih uvjeta \(level playing field\)](#), [ribarstvo](#) te [upravljanje budućim Sporazumom](#).

Naglasila je kako je EU odlučna u očuvanju integriteta jedinstvenog tržišta i stoga ustraje na uspostavi robusnog mehanizma koji će jamčiti slobodno i pošteno tržišno natjecanje. I dalje su zamjetna neslaganja u pogledu osiguravanja visokih standarda EU-a kad je riječ o državnim potporama (ovrhe), zaštiti radnih i socijalnih prava, zaštiti okoliša i klimatskim promjenama te opozivanju (porezna transparentnost).

Obzirom da je do isteka prijelaznog razdoblja predviđenog Sporazumom o povlačenju UK iz EU-a preostalo nešto više od 30 dana, von der Leyen je istaknula kako je EU dobro pripremljena za „scenarij bez dogovora“.

Vezano uz donošenje VFO-a za sljedeće programsko razdoblje i instrumenta „EU za sljedeće generacije“, von der Leyen je, imajući u vidu rezerve dviju država članica (Poljske i Mađarske, op.a.), podsjetila kako je prijedlog, koji uključuje i novi mehanizam uvjetovanosti korištenja sredstava iz fondova EU-a u slučaju postojanja općih nedostataka na području vladavine prava u pojedinoj državi članici podržalo EV u srpnju 2020. te, nakon postizanja političkog dogovora u okviru trijaloga početkom studenog, Konferencija predsjednika EP-a na izvanrednom sastanku 11. studenoga 2020. U tom smislu, von der Leyen je ponovno podcrtala značaj pravodobnog stupanja na snagu sveobuhvatnog paketa za oporavak za građane EU-a, osobito one koji se suočavaju s egzistencijalnim problemima, i naglasila kako se dotične države članice mogu obratiti Sudu EU-a ukoliko smatraju da predloženi mehanizam uvjetovanosti nije u skladu s Ugovorima.

Osvrnuvši se na pandemiju Covida-19, von der Leyen je izvijestila kako je EK do sada zaključila šest ugovora s farmaceutskim tvrtkama (AstraZeneca, Sanofi-GSK, Janssen Pharmaceutica NV, BioNTech i Pfizer, CureVac te Moderna, op.a.) koji će omogućiti nabavu cjepiva protiv bolesti Covid-19 u svim državama članicama EU-a. Cjepiva bi mogla biti dostupna prije kraja prosinca. Von der Leyen je istaknula kako je u kontekstu suzbijanja širenja Covida-19 najznačajnije cijepljenje te je pozvala države članice da dobro pripreme svu potrebnu logistiku. U završnom dijelu izlaganja von der Leyen je pozvala EV da na sastanku u prosincu 2020. postigne dogovor o ambicioznom cilju smanjivanja emisija ugljika za najmanje 55 % do 2030. Također je informirala kako će EK 9. prosinca 2020. predstaviti novu europsku agendu za borbu protiv terorizma koja za cilj ima ojačati suradnju između sigurnosnih službi, osigurati graničnoj policiji pristup modernoj tehnologiji, pojačati napore na sprječavanju radikalizacije te zajamčiti veću sigurnost javnih prostora. Klubovi zastupnika u EP-u redom su pozvali EV na postizanje dogovora na predstojećem sastanku o VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. i pratećim aktima kako bi se moglo, bez daljnjih odgoda, krenuti s provedbom sveobuhvatnog paketa za oporavak EU-a. Većina zastupnika bila je suglasna s predsjednicom EK i pozvala mađarsku i poljsku vladu na konstruktivan pristup pronalasku izlaza uz nastale situacije, bez izmjena i dopuna postignutog dogovora o mehanizmu uvjetovanosti. Klubovi zastupnika EKR-a i ID-a, koji tradicionalno imaju konzervativnija i euroskeptična gledišta, veto mađarske i poljske vlade drže potpuno legitimnim. Vezano uz buduće odnose EU-a i UK, većina zastupnika ponovila je svoju potporu glavnom pregovaraču EU-a i njegovu mandatu te izrazila nadu postizanje dogovora prije isteka prijelaznog razdoblja. Podsjetili su kako će tekst budućeg sporazuma trebati prevesti na sve službene jezike EU-a prije nego ga EP odobri te su istaknuli mogućnost, u slučaju potrebe, održavanja izvanredne sjednice EP-a krajem prosinca 2020. U osvrtu na ostale teme na dnevnom redu prosinačkog EV-a, zastupnici su pozdravili napredak u pogledu nabave cjepiva protiv bolesti Covid-19, pozvali na postizanje dogovora o klimatskim ciljevima EU-a do 2030. te poduzimanje odlučnijih koraka u pogledu Turske.

Covid-19

U rezoluciji o šengenskom sustavu i mjerama poduzetim za vrijeme krize uzrokovane pandemijom bolesti Covid-19 EP podsjeća da je slobodno kretanje ljudi jedan od temelja funkcionalne EU i jedno od njezinih najvećih postignuća. Ističe kako je sloboda kretanja ozbiljno narušena zbog potpunog ili djelomičnog zatvaranja granica država članica tijekom pandemije bolesti Covid-19, a ukazuje i na štetan učinak koji je zatvaranje unutarnjih i vanjskih granica imalo na međunarodne sektore poslovanja, znanosti i turizma. EP poziva na bolju koordinaciju mjera u šengenskom području, a osobito u prekograničnim regijama, i izbjegavanja fragmentiranoj pristupa u državama članicama te naglašava da bi mjere kojima se ograničava slobodno kretanje trebale ostati iznimka. Nadalje, EP drži kako bi ograničenja slobodnog kretanja trebala zamijeniti ciljanim mjerama u načelima proporcionalnosti i nediskriminacije, potiče države članice da ublaže svoja ograničenja te podsjeća na potrebu za ponovnom uspostavom potpuno funkcionalnog šengenskog područja bez unutarnjih graničnih kontrola.

EP smatra da bi aplikacije za praćenje bolesti Covid-19 trebale biti kompatibilne među državama kako bi se zajamčila njihova učinkovitost i omogućilo praćenje širenja infekcija tijekom putovanja. Naglašava se da bi rezidenti Unije trebali u cijelom EU-u imati jednostavan pristup pouzdanim i sveobuhvatnim informacijama u stvarnom vremenu o ograničenjima putovanja te zdravstvenim i sigurnosnim mjerama povezanim s pandemijom. Ponavlja se važnost višejezične komunikacije o pandemiji s i poziva EK da u skladu s time ažurira internetsku stranicu „[Re-open EU](#)” kako bi se stvorila istinska jedinstvena kontaktna točka.

Zaključno, EP poziva na dovršetak izgradnje šengenskog područja kako bi se zajamčilo da svi građani EU-a ostvaruju jednaku korist od pravne stečevine EU-a.

Rezoluciju je podnio Odbor za predstavnike (PETI) EP-a slijedom zaprimljene predstavke br. [0653/2020](#), koju su podnijeli predstavnici belgijskih/njemačkih/nizozemskih/luksemburških pograničnih regija zabrinuti zbog iznenadnog zatvaranja unutarnjih granica EU-a kao odgovor na pandemiju bolesti Covid-19 te zbog posljedica različitih mjera koje su pojedine države članice uvele za građane Unije, posebno one koji žive u pograničnim regijama.

U [rezoluciji](#) o **borbi protiv beskućništva u EU-u** se, između ostaloga, ističe da su beskućnici i druge osobe u nesigurnim stambenim situacijama posebno ugroženi zbog krize prouzročene bolešću Covid-19. EP podsjeća da je pristup stanovanju temeljno pravo svih ljudi te poziva EU i države članice da do 2030. okončaju beskućništvo u EU-u kao i da provedu ciljne mjere za zaštitu beskućnika, pruže financijsku pomoć akreditiranim nevladinim organizacijama i javno-privatnim partnerstvima te podrže lokalne vlasti u jamčenju sigurnih prostora i sprečavanju deložacija.

U [rezoluciji](#) o **posljedicama izbijanja bolesti Covid-19 na vanjsku politiku** EP sa zabrinutošću primjećuje porast geopolitičkog natjecanja i napetosti nakon izbijanja bolesti Covid-19 te prepoznaje da se EU još nije pozicionirala u novom geopolitičkom okruženju te poziva potpredsjednika EK / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (VP/HR) da preispita Globalnu strategiju iz 2016. s obzirom na globalni učinak, uzimajući u obzir aktualne geopolitičke promjene, kako bi se osiguralo bolje strateško djelovanje EU-a i uloga EU-a u obrani, promicanju i razvoju svjetskog poretka temeljenog na pravilima koji se odlikuju multilateralnošću i koji je uspostavljen nakon Drugog svjetskog rata te kako bi se pružila podrška demokraciji i zaštiti ljudskih prava kao prioritet [Tima Europa](#) – paketa mjera za potporu partnerskim državama u borbi protiv pandemije Covida-19 i njezinih posljedica.

Usvojena je i [rezolucija](#) na temu „**Prema održivijem jedinstvenom tržištu za poduzeća i potrošače**” u kojoj EP, imajući u vidu pandemiju Covida-19, konstatira potrebu za uspostavom novih i otpornijih poslovnih modela i pružanjem potpore europskim poduzećima, posebno malim i srednjim poduzećima, mikropoduzećima i samozaposlenim osobama. Pozdravlja se novi akcijski plan EK za kružno gospodarstvo i njezina namjera promicanja trajnih proizvoda koji se mogu lakše popraviti, ponovo upotrijebiti i reciklirati.

Nakon prethodne rasprave zastupnici su u redovnom zakonodavnom postupku u prvom čitanju usvojili [amandmane](#) o **Prijedlogu direktive EP-a i Vijeća o izmjeni Direktive 2014/65/EU u pogledu zahtjeva za informacije, upravljanja proizvodima i ograničenja pozicija radi potpore oporavku od pandemije bolesti Covid-19**, [D.E.U. br. 20/012](#). Predmet je vraćen nadležnom Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) u cilju međuinstitucijskih pregovora (trijalog) s Vijećem i EK. Usvojeni amandmani predstavljaju mandat/stajalište EP-a za pregovore.

Nova industrijska strategija za Europu

U [rezoluciji](#) o **novoj industrijskoj strategiji za Europu** iznosi se osvrt na istoimenu Komunikaciju, [COM\(2020\) 102](#), koju je EK donijela 10. ožujka 2020. i koja postavlja temelje za industrijsku politiku koja će podupirati dvostruku zelenu i digitalnu tranziciju, povećati globalnu konkurentnost industrije EU-a i stratešku autonomiju Europe.

EP poziva EK da definiira sveobuhvatnu revidiranu industrijsku strategiju koja će pružiti jasan okvir politike i regulatornu sigurnost te koja, između ostalog:

- stvara uvjete za dugoročni rast, poboljšava prosperitet temeljen na inovacijama i konkurentnost Unije na globalnoj razini i kojom se postiže klimatska neutralnost;
- mobilizira odgovarajuća financijska sredstva, uključujući mjere za oporavak;
- podržava i upravlja dvostrukom zelenom i digitalnom tranzicijom, održavajući i stvarajući visokokvalitetna radna mjesta;
- ostvaruje europski zeleni plan;
- osigurava, diversificira i digitalizira strateške lance vrijednosti te ih čini održivijima, promicanjem i podupiranjem međunarodne trgovine utemeljene na pravilima;
- jača poduzetnički duh, stvara poslovno povoljno okruženje, podržava mala i srednja poduzeća te potiče stvaranje i razvoj tvrtki, uključujući novoosnovana poduzeća;
- poboljšava stratešku otpornost i autonomiju Unije, uključujući područje sirovina, i jača tehnološko vodstvo,
- stvara uvjete za jednak razvoj i potiče ga u svim regijama Unije te pritom nikoga ne zapostavlja;

EP drži kako nova industrijska strategija treba u svoj razvoj i provedbu uključiti sve industrijske ekosustave i dionike, odnosno doprinijeti premošćivanju potencijalnih slomova i omogućiti iskorištavanje prilika stvorenih dvostrukim tranzicijama.

Farmaceutska strategija za Europu

Povjerenica EK za zdravlje i sigurnost hrane Stella Kyriakides zastupnicima je predstavila glavne naglaske [farmaceutske strategije za Europu](#) koju je EK donijela 25. studenoga 2020. Strategija predstavlja ključan element u izgradnji snažnije europske zdravstvene unije, jer će pridonijeti uspostavi farmaceutskog sustava EU-a koji će biti otporan na krize i promjene u budućnosti. Farmaceutska strategija za Europu ima **četiri glavna cilja**:

- pacijentima zajamčiti pristup cjenovno pristupačnim lijekovima i pristupiti radu na neispunjenim zdravstvenim potrebama (npr. u području antimikrobne otpornosti, karcinoma, rijetkih bolesti),
- poduprijeti konkurentnost, inovativnost i održivost farmaceutske industrije EU-a te razvoj visokokvalitetnih, sigurnih, djelotvornih i ekološki prihvatljivijih lijekova,
- poboljšati mehanizme za pripravnost i odgovor na krizu te raditi na problemu sigurnosti opskrbe,
- promicati visoku razinu kvalitete, djelotvornosti i sigurnosnih standarda te tako Uniji dati snažan glas na svjetskoj razini.

Temeljna prava i slobode

Usvojena je redovna godišnja [rezolucija](#) o **stanju temeljnih prava u EU-u: godišnje izvješće za godine 2018. – 2019.** u kojoj EP iznosi svoja gledišta i preporuke u pogledu ekonomskih i socijalnih prava građana; prava na jednako postupanje; temeljnih sloboda; temeljnih prava migranata, tražitelja azila i izbjeglica; vladavinu prava i borbu protiv korupcije; zatvorskih uvjeta u nekim državama članicama; te pristupanja EU-a Europskoj konvenciji o ljudskim pravima.

U [rezoluciji](#) o jačanju slobode medija, zaštiti novinara u Europi, govoru mržnje, dezinformiranju i ulozi internetskih platformi EP ističe duboku zabrinutost zbog stanja slobode medija u EU-u te poziva države članice na provedbu preporuka Vijeća Europe (VE) od 7. ožujka 2018. o [pluralizmu medija i transparentnosti vlasništva medija](#) i od 13. travnja 2016. o [zaštiti novinarstva i sigurnosti novinara i drugih medijskih aktera](#), kao i na prijenos u nacionalno zakonodavstvo Direktive (EU) 2019/1937 o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije kojom se nastoje uspostaviti minimalni zajednički standardi kako bi se osigurala visoka razina zaštite zviždača, bez odgode. Izražava se i zabrinutost zbog nedostatka posebnih pravnih okvira ili okvira politika za zaštitu novinara i medijskih djelatnika od nasilja, prijetnji i zastrašivanja na nacionalnoj razini unutar EU-a.

EP izražava žaljenje zbog sve veće količine govora mržnje koji se upotrebljava u političkoj komunikaciji vlada i političkih stranaka diljem EU-a i poziva države članice da snažno osude i sankcioniraju zločine iz mržnje i govor mržnje.

EP poziva na veću suradnju između internetskih platformi i tijela kaznenog progona kako bi se učinkovito suzbilo širenje na internetu dezinformacija te poruka kojima se potiču mržnja ili nasilje. Pozdravlja inicijativu EK za predstavljanje akcijskog plana za europsku demokraciju u cilju suzbijanja dezinformacija i prilagodbe rastućim prijetnjama i manipulacijama te potpore slobodnim i neovisnim medijima, kao i pokretanje projekta [Europskog opservatorija za digitalne medije](#) kojim će se povećati dostupne znanstvene spoznaje o dezinformiranju na internetu, promicati razvoj tržišta usluga za provjeru informacija u EU-u i podupirati stvaranje prekogranične i multidisciplinarnе zajednice sastavljene od provjeravatelja činjenica i akademskih istraživača koji surađuju s dionicima kako bi se utvrdile, analizirale i razotkrile potencijalne dezinformacijske prijetnje, primjerice u pogledu bolesti Covid-19. Zaključno, EP poziva EK i države članice da povećaju svoje napore u jačanju politika obrazovanja u kojima se promiču medijska i informacijska pismenost građana.

Istanbulska konvencija i nasilje nad ženama

U povodu Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama koji se obilježava 25. studenoga odlukom Ujedinjenih naroda iz 1999. i koji za cilj ima senzibilizirati i osvijestiti javnost o problematici nasilja nad ženama te doprinijeti jačanju odlučnosti žena da proživljeno nasilje prijavljuju kako bi se eventualno buduće nasilje spriječilo, a već počinjeno nasilje sankcioniralo na odgovarajući način, održana je [rasprava](#) o statusu ratifikacije Istanbulske konvencije u državama članicama.

Zastupnici su pozvali države članice koje još nisu ratificirale Konvenciju da to učine bez odgađanja. Također, u raspravi je, između ostaloga, konstatiran porast broja slučajeva rodno zasnovanog nasilja, nasilja nad ženama, a posebno obiteljskog nasilja, za vrijeme pandemije Covida-19, čemu je kao glavni uzrok istaknuta mjera tzv. lockdown-a.

Povjerenica EK za ravnopravnost Helena Dalli podsjetila je kako, na zahtjev EP-a, Sud EU-a trenutno procjenjuje usklađenost [Odluke Vijeća](#) (EU) 2017/865 od 11. svibnja 2017. o potpisivanju, u ime EU-a, Istanbulske konvencije s ugovorima EU-a. Mišljenje Suda EU-a očekuje se u drugom tromjesečju 2021. Povjerenica Dalli je informirala kako će, ukoliko će nakon odluke Suda EU-a pristupanje EU-a Konvenciji i dalje biti blokirano, EK 2021. predložiti zakonodavnu inicijativu za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama, a kako bi se postigli isti ciljevi koje promiče Istanbulska konvencija.

Zaključivanje pristupanja EU-a Istanbulskoj konvenciji jedan je od prioriteta nove Strategije EU-a za ravnopravnost spolova 2020.-2025., koju je EK donijela 5. ožujka 2020. EK je potvrdila predanost promicanju pristupanja EU-a Istanbulskoj konvenciji i u svom Programu rada za 2021. godinu putem zakonodavna inicijativa za sprečavanje i borbu protiv konkretnih oblika rodno uvjetovanog nasilja čije je donošenje planirano za četvrto tromjesečje 2021.

Konvencija VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, poznata kao Istanbulska konvencija, uspostavlja sveobuhvatan okvir mjera za sprečavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, pružanje podrške žrtvama te kažnjavanje počinitelja.

EU je potpisala Konvenciju 13. lipnja 2017. Šest država članica još uvijek je nije ratificiralo: Bugarska, Češka, Mađarska, Litva, Latvija i Slovačka. U svibnju 2020. mađarski parlament izglasao je odbijanje ratifikacije Konvencije. U srpnju 2020. [Poljska](#) je najavila kako se namjerava povući iz Konvencije, koju je Poljska ratificirala 2015. godine.

Studija stručne službe EP-a pod nazivom „Borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u Europi: dodana vrijednost Istanbulske konvencije i preostali izazovi“ iz listopada 2020. dostupna je [ovdje](#).

Analiza europskih izbora 2019.

U nazakonodavnoj [rezoluciji](#) o analizi europskih izbora 2019. EP pozdravlja veći odaziv na europskim izborima 2019. godine, ali iskazuje i razočarenje zbog kontinuirane visoke stope suzdržanih birača i činjenice da diljem EU-a gotovo polovica birača s pravom glasa nije izašla na izbore. Izražava uvjerenost da se trend sve većeg odaziva birača može ponoviti ako se ojača povezanost i odgovornost između birača i kandidata te ako se u državama članicama raspravlja o izazovima i političkim programima na razini čitavog EU-a. U nastavku, EP:

- naglašava važnost rodno uravnoteženih izbornih lista i poziva države članice i institucije EU -a na poduzimanje potrebnih mjera u cilju promicanja načela ravnopravnosti muškaraca i žena tijekom čitavog izbornog postupka,
- poziva EK da, u suradnji s EP-om i drugim tijelima kao što je Venecijanska komisija, sastavi preporuke za države članice s ciljem povećanja zastupljenosti žena u EP-u i poziva na uvođenje popisa kandidata s jednakim brojem muških i ženskih kandidata na izbornim mjestima,
- poziva države članice i političke stranke koje sudjeluju na europskim izborima da usvoje proaktivne mjere za povećanje zastupljenosti etničkih, jezičnih i drugih manjina na izbornim listama,
- poziva države članice da pojačaju razmjenu najboljih praksi kako bi poboljšale pristup biračkim mjestima za osobe s invaliditetom,
- poziva države članice da poboljšaju svoje zakone kako bi beskućnicima olakšale glasovanje.

Izbor predsjednika EK: EP smatra kako proces vodećih kandidata (tzv. Spitzenkandidaten postupak) nije uspio iznjedruti predsjednika EK nakon izbora 2019. iz dva razloga: (i) jer nisu usvojena poboljšanja u primjeni načela vodećeg kandidata na temelju iskustva iz 2014. godine, i (ii) zbog nedostatka pojašnjenja i razumijevanja procesa među građanima EU-a. **EP namjerava provesti reformu demokratskog procesa za odabir predsjednika EK prije sljedećih europskih izbora 2024.**

EP ustraje u tome da bi se svim europskim biračima trebalo dopustiti da glasuju za preferiranog kandidata za predsjednika EK. Vodeći kandidati trebali bi moći biti službeni kandidati na sljedećim izborima, u svim državama članicama, koje biraju europske političke stranke. Europske stranke imaju mogućnost formirati koalicije uoči europskih izbora te predstaviti zajednički program i jednog vodećeg kandidata koalicije. Uzimajući u obzir proporcionalni izborni sustav EU-a, izbor predsjednika EK trebao bi ovisiti o njegovoj ili njezinoj sposobnosti da stekne potporu većine zastupnika u EP-u.

EP naglašava važnu ulogu predstojeće **Konferencije o budućnosti Europe** u raspravi o institucionalnim pitanjima, također u svjetlu ishoda europskih izbora 2019., i pozdravlja predstojeću zajedničku izjavu triju institucija EU-a o Konferenciji o budućnosti Europe te poziva na njezino brzo usvajanje.

EP predlaže **reformu izbornog zakona i odluke o sastavu EP-a**, koja predviđa i trenutna poboljšanja za predstojeće izbore te dogovoreni i obvezni plan poboljšanja nakon predstojećih izbora. Unatoč činjenici da neke države članice još nisu ratificirale dogovorenu reformu izbornog zakona (Njemačka i Španjolska, op.a.) EP ističe sljedeće elemente za koje drži koji bi mogli poboljšati europski izborni proces:

- nove metode glasovanja na daljinu tijekom europskih izbora za građane u posebnim ili iznimnim okolnostima,
- zajednička izborna pravila za prihvaćanje kandidata i zajednička pravila za provođenje kampanje i financiranje,
- usklađeni standardi za pasivna i aktivna biračka prava u državama članicama, uključujući razmatranje smanjenja minimalne dobi birača u svim državama članicama na 16 godina,
- odredbe o razdobljima odsutnosti zastupnika ili zastupnica, primjerice u slučaju roditeljnog dopusta, roditeljskog dopusta ili teške bolesti.

EP ponavlja svoj poziv za uspostavljanje europskog izbornog tijela s mandatom za praćenje provedbe smjernica i odredbi povezanih s europskim izbornim zakonom. Potiče EK i Vijeće da poduzmu sve potrebne mjere za učinkovitu borbu protiv stranog upletanja te unutarnjih i vanjskih dimenzija dezinformacija. Predlaže izmjenu Uredbe (EU, Euratom) br. 1141/2014 o statutu i financiranju europskih političkih stranaka i europskih političkih zaklada kako bi se europskim političkim strankama i zakladama omogućilo potpuno sudjelovanje u europskom političkom prostoru, provođenje kampanja, mogućnost korištenja sredstvima za kampanje i sudjelovanje na europskim izborima, povećala transparentnost njihova financiranja, posebno u pogledu upravljanja sredstvima iz proračuna EU-a i kada financiranje dolazi od pridruženih stranaka, te zabranile donacije od privatnih i javna tijela iz zemalja koje nisu članice EU-a.

Nadalje, EP predlaže **uvođenje godišnjeg Europskog tjedna koji se istovremeno odvija u svim nacionalnim parlamentima, uz rasprave o programu rada EK između članova nacionalnih parlamenata, europskih povjerenika, zastupnika u EP-u i predstavnika civilnog društva.**

EP poziva na koordiniranu strategiju na europskoj razini kako bi se osigurala medijska pokrivenost europskih izbora.

Zaključno EP izražava mišljenje kako rezultati europskih izbora 2019. jasno ukazuju na potrebu za detaljnim institucionalnim promišljanjem koje će građanima i civilnom društvu omogućiti da oblikuju budućnost EU-a. Naglašava kako je izbijanje bolesti Covid-19 povećalo hitnost procesa institucionalne reforme na europskoj razini i, stoga, poziva sve institucionalne partnere da preuzmu svoju odgovornost i održe ambicioznu, interaktivnu i uključivu Konferenciju o budućnosti Europe te da se pridržavaju zaključaka Konferencije, što bi trebalo donijeti značajne promjene u politikama i institucionalnoj arhitekturi EU-a i ponovno oživjeti europski projekt.

Vanjskopolitičke teme

Zastupnici su VP/HR Josepom Borrellom i nadležnim povjerenicima raspravljali o [geopolitičkim implikacijama tzv. Abrahamovih sporazuma u regiji Bliskog istoka](#) te o [borbi protiv nekažnjavanja kaznenih djela počinjenih protiv novinara diljem svijeta](#).

Zastupnici u pozdravili tzv. Abrahamove sporazume kao korak prema stabilizaciji regije, stvarajući zamah za ostavrenje mira i jačanje suradnje na Bliskom istoku. Nadalje, imajući u vidu pravo na slobodu izražavanja, pozvali su na veću zaštitu novinara, u EU-u i u svijetu.

U rujnu 2020. Izrael je potpisao sporazume o normalizaciji odnosa – tzv. Abrahamove sporazume, s Ujedinjenim Arapskim Emiratima i Kraljevinom Bahrein. Sporazume je podržao američki predsjednik Donald Trump. Radi se o prvim sporazumima o normalizaciji odnosa arapskih država s Izraelom od mirovnog sporazuma s Jordanom 1994. Palestinske vlasti osudile su sporazume budući da ne spominju „okončanje izraelske okupacije palestinskih teritorija”.

EP je 16. listopada 2020. inagurirao godišnju novinarsku nagradu „Daphne Caruana Galizia nagrada za novinarstvo” u sjećanje na maltešku istraživačku novinarku koja je ubijena 2017.

Nakon prethodne rasprave usvojena je [rezolucija o eskalaciji napetosti u Varoshi nakon nezakonitih radnji koje je poduzela Turska i hitna potreba za nastavkom pregovora](#) u kojoj EP osuđuje nezakonite aktivnosti Turske u Varoshi, posebno njezino djelomično „otvaranje”, što potkopava uzajamno povjerenje i izgleda za sveobuhvatno rješenje ciparskog problema, pogoršava situaciju na terenu, produbljuje razdijeljenost i učvršćuje trajnu podjelu Cipra. EP upozorava kako ne bi smjelo doći do promjene statusa quo u Varoshi kojom bi se prekršile prethodno navedene rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a. Nadalje, EP poziva EV da zadrži svoje ujedinjeno stajalište o jednostranim i nezakonitim djelovanjima Turske, da poduzme mjere i nametne stroge sankcije kao odgovor na nezakonite radnje Turske. Naglašava se kako se daljnje sankcije mogu izbjeći samo dijalogom, iskrenom suradnjom i konkretnim napretkom na terenu.

U listopadu 2020. proturski kandidat Ersin Tatar pobijedio je na predsjedničkim izborima na sjevernom Cipru. Dana 8. listopada 2020., nakon objave iz Ankare od 6. listopada 2020., u suradnji s trenutačnim čelnikom turske zajednice na Cipru Ersinom Tatarom, dio Varoshe (napuštena četvrt ciparskog grada Famaguste) djelomično je proglašen „otvorenim”, čime su prekršeni prethodni sporazumi i relevantne rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a. Turski predsjednik Recep Erdoğan 15. studenog posjetio je teritorij sjevernog Cipra, uključujući Varoshu, kako bi obilježio proslavu jednostranog proglašenja neovisnosti prije 37 godina, kojom prilikom su otkriveni „plan” Ankare za nezakonito naseljavanje odijeljenog grada i njegova potpora trajnoj podjeli Cipra.

Nakon prethodnih rasprava usvojene su nezakonodavne rezolucije o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava u Alžiru (slučaj novinara Khaleda Drarenija), Etiopiji te Bjelarusu (ubojstvo Ramana Bandarenke).

Proračunska pitanja

Zastupnici su odobrili [izmjene proračuna br. 9/2020 EU-a za financijsku godinu 2020.](#), u ukupnom iznosu od 823 548 633 eura u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje, kojima je obuhvaćena predložena mobilizacija Fonda solidarnosti EU -a radi pružanja pomoći Hrvatskoj i Poljskoj nakon prirodnih katastrofa koje su se dogodile u tim državama članicama tijekom 2020., kao i isplate predujmova sedam država članica (Hrvatskoj, Njemačkoj, Grčkoj, Mađarskoj, Irskoj, Portugalu, Španjolskoj) kao odgovora na izvanredno stanje velikih razmjera u području javnog zdravlja prouzročeno pandemijom bolesti Covid-19 početkom 2020.

Akti usvojeni tijekom plenarne sjednice nakon pravno-jezične obrade bit će dostupni [ovdje](#).

Detaljne informacije o aktivnostima hrvatskih zastupnika u EP-u, uključujući izlaganja na plenarnim sjednicama, dostupne su na [mrežnim stranicama zastupnika](#).

Sljedeća plenarna sjednica EP-a održat će se od 14. do 17. prosinca 2020.

Informacija o sastancima predstavnika nacionalnih parlamenata u Europskom parlamentu

Tijekom studenoga predstavnica Sabora sudjelovala je na 4 videokonferencije predstavnika nacionalnih parlamenata država članica u Europskom parlamentu (tzv. *Monday Morning Meetings*). Na dnevnom redu bile su sljedeće teme:

1. Unija tržišta kapitala (3. studenoga)
2. Program rada Europske komisije za 2021. (16. studenoga)
3. Paket o digitalnim financijama (17. studenoga)
4. Interna pitanja (18. studenoga)

Bilješke su dostupne na [intranetu](#) Sabora.

Međuparlamentarna suradnja u Europskoj uniji

Osvrti na konferencije/sastanke u studenome 2020.

9. studenoga – Berlin, videokonferencija – sastanak predsjednika odbora nadležnih za zapošljavanje, socijalna pitanja, gospodarsku suradnju i razvoj nacionalnih parlamenata i EP-a na temu „Za socijalnu i pravednu Europu“

U okviru parlamentarne dimenzije njemačkog predsjedanja Vijećem Europske unije održan je sastanak predsjednika odbora nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta na temu „Za socijalnu i pravednu Europu“. Na sastanku je sudjelovao predsjednik Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Davorko Vidović.

Nakon pozdravne poruke potpredsjednice Bundestaga Petre Pau, pod predsjedanjem Matthiasa Bartkea, predsjednika Odbora za rad i socijalnu politiku Bundestaga održana je prva sjednica na kojoj se raspravljalo o Europskom stupu socijalnih prava u okolnostima pandemije te provedbi dvadeset načela konkretne politike.

Kao ključni govornik sudionicima sastanka obratio se Nicolas Schmit, povjerenik Europske komisije za zapošljavanje i socijalna prava koji se osvrnuo na nedavno objavljeni prijedlog direktive o minimalnim plaćama u Europskoj uniji te pozvao zastupnike nacionalnih parlamenata i Europskog parlamenta da iznesu primjedbe, mišljenja i prijedloge za donošenje Akcijskog plana o provedbi Europskog stupa socijalnih prava na summitu u Portugalu 2021.

U raspravu se uključio predsjednik Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Davorko Vidović koji je istaknuo potrebu daljnjeg uklanjanja socijalnih prepreka kako bi europsko društvo ostalo i dalje najpravednije društvo u svijetu. U odnosu na krizu uzorkovanu pandemijom Covida, naveo je neke od poduzetih mjera kojima su očuvana radna mjesta, no dodao je da se u pojedinim sektorima ipak u bližoj budućnosti mogu očekivati otpuštanja. Podržao je nastavak rada njemačkog predsjedanja Vijećem na razvoju digitalnih vještina, što je bio jedan od prioriteta hrvatskog predsjedanja, te pozvao na važnost jednakih mogućnosti i u pristupu tržištu rada.

U drugom dijelu sastanka predstavljeno je izvješće zastupnice u Europskom parlamentu Lare Wolters o dužnoj pažnji i odgovornosti poduzeća za globalne lance opskrbe.

10. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – međuparlamentarni sastanak odbora na temu "Prvo godišnje izvješće EK-a o vladavini prava i uloga nacionalnih parlamenata"

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) Europskog parlamenta organizirao je međuparlamentarni sastanak odbora na temu „Prvo godišnje izvješće o vladavini prava i uloga nacionalnih parlamenata“ radi razmjene mišljenja i iskustava sa zastupnicima nacionalnih parlamenata država članica Europske unije o ulozi nacionalnih parlamenata u kontekstu napora EU-a usmjerenih na zaštitu i primjenu temeljnih vrijednosti EU-a. Sastankom je predsjedao predsjednik LIBE-a Juan Fernando López Aguilar. Zbog mjera koje je EP poduzeo u cilju sprečavanja širenja pandemije Covida-19 zastupnici nacionalnih parlamenata na sastanku su sudjelovali putem videokonferencije.

U prvom dijelu sastanka naglasak je stavljen na prvo godišnje izvješće o vladavini prava, koje je Europska komisija objavila 30. rujna 2020., kao i na buduće korake za uspostavu mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava, odnosno godišnjeg ciklusa praćenja temeljnih vrijednosti EU-a koji EP predlaže od 2016. godine. Razmjena mišljenja o učinku mjera za borbu protiv pandemije Covida-19 na demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava, s naglaskom na parlamentarni nadzor, bila je predmet rasprave u drugom dijelu sastanka.

Gotovo svi sudionici sastanka pozdravili su prvo godišnje izvješće o vladavini prava, naglasivši kako se radi o visoko kvalitetnom dokumentu i korisnom instrumentu za zaštitu i daljnje promicanje vladavine prava u EU-u, kao i postizanje privremenog dogovora između Vijeća i EP-a o novom mehanizmu uvjetovanosti koji bi onemogućio korištenje sredstava iz fondova EU-a u slučaju postojanja općih nedostataka u području vladavine prava u državi članici. Raspravljajući o učinku mjera za borbu protiv pandemije Covida-19 na demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava, zastupnici su podcrtali potrebu ostvarivanja ravnoteže između poštovanja temeljnih prava i poduzetih mjera koje, prije svega, trebaju biti opravdane, proporcionalne i privremene. Naglašena je važnost osiguravanja kontinuiteta rada parlamenata tijekom izvanrednih situacija te njihove pune uključenosti u donošenje svih mjera.

19. studenoga – Berlin, videokonferencija – Prva međuparlamentarna konferencija na visokoj razini o migracijama i azilu

Zastupnici Davor Ivo Stier i Mišel Jakšić sudjelovali su na prvoj međuparlamentarnoj konferenciji na visokoj razini o migracijama i azilu, u zajedničkoj organizaciji Europskog parlamenta i parlamenata predsjedničkog Trija Njemačka-Portugal-Slovenija. S obzirom na situaciju vezanu uz pandemiju Covida-19, konferencija je održana putem videokonferencije.

Konferencija je bila posvećena budućem definiranju sveobuhvatnih i održivih pristupa migracijskim izazovima, pojačanih pandemijom Covida-19, a okupila je predstavnike Europske komisije, Europskog parlamenta, nacionalnih parlamenata država članica Europske unije i Norveške te predstavnike nacionalnih i međunarodnih institucija nadležnih za sigurnost vanjskih granica, migracije i azil.

Uvodno su govorili predsjednik Europskog parlamenta David-Maria Sassoli, predsjednica Komisije Ursula von der Leyen, predsjednik njemačkog Bundestaga Wolfgang Schauble, predsjednik portugalskog parlamenta Eduardo Ferro Rodrigues i predsjednik slovenskog Državnog zbora Igor Zorčič.

Predsjednica von der Leyen predstavila je tri stupa Pakta o migracijama i azilu s ciljem postizanja sveobuhvatnog rješenja za učinkovit i kreativan sustav upravljanja migracijama u Europskoj uniji. Najavila je predstavljanje Akcijskog plana o integraciji i uključivanju te pozvala sve države članice na prihvaćanje različitih interesa pojedinih država članica i brzo donošenje kompromisnih odluka radi usvajanja novog europskog sustava migracija. Predsjednici parlamenata Trija u svojim obraćanjima podržali su prijedloge Europske komisije za usvajanje novog pristupa migracijama.

U plenarnoj raspravi prvog dijela Konferencije sudionici su istaknuli da imaju visoka očekivanja od Pakta u svim ključnim područjima te naglasili važnost njegove provedbe i financijske podrške novog Višegodišnjeg financijskog okvira. Naglašena je potreba zajedničkog djelovanja i solidarnosti svih uključenih država i institucija, sveobuhvatnog pristupa u borbi s nelegalnim migracijama, kao i potreba snažnijeg djelovanja u upravljanju migrantskim tokovima i zaštiti granica Unije. U odnosu na aktualnu pandemiju, direktor Međunarodne organizacije za migracije Antonio Vitorino u svom je izlaganju pozvao na široku zaštitu ljudskih prava migranata te posebno na osiguranje cjepiva za Covid-19 za sve migrante koji se zateknu na teritoriju Europske unije.

U drugom dijelu Konferencije održana su tri okrugla stola: solidarnost i odgovornost u upravljanju migracijama i azilom; vanjska dimenzija – partnerstva s trećim državama; legalne migracije i integracija – najbolje prakse i put naprijed.

Zastupnici Stier i Jakšić sudjelovali su u raspravi na drugom okruglom stolu o vanjskoj dimenziji i oblikovanju suradnje s trećim državama. U uvodnom izlaganju povjerenica Komisije za međunarodnu suradnju Jutta Urpilainen naglasila je važnost suradnje EU-a s trećim zemljama, jer su unutarnja i vanjska dimenzija migracija neraskidivo povezane. Zastupnici Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata u raspravi su podržali zaključivanje partnerstva s trećim zemljama porijekla i tranzita radi rješavanja temeljnih uzroka nezakonitih migracija, borbe protiv krijumčarenja migranata, pomaganja izbjeglicama koje borave u trećim zemljama i podupiranja zakonitih migracija.

Zastupnik Stier u raspravi je pozvao na učinkovitije raspolaganje financijskim sredstvima Europske unije, kako u upravljanju migracijama sa susjednim zemljama EU-a, tako i u razvojnoj politici EU-a u Africi. U odnosu na aktivnosti Frontex-a, Stier je istaknuo da bi u Bosni i Hercegovini, koja ima najdužu granicu s Europskom unijom, pomoć Frontex-a u upravljanju granicom na Drini dobrodošla te kako je važno da se, prvenstveno zbog trenutnih nedostatnih operativnih kapaciteta – graničnih, prihvatnih i azila, osigura pomoć Frontex-a državama jugoistočne Europe u upravljanju granicama i nezakonitim migrantskim tokovima.

Druga međuparlamentarna konferencija na visokoj razini o migracijama i azilu održat će se u prvoj polovici 2021., također u organizaciji Europskog parlamenta i parlamenata predsjedničkog Trija Njemačka-Portugal-Slovenija.

23. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – sastanak predsjednika odbora COSAC-a s izvršnom potpredsjednicom EK-a Margrethe Vestager

Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković sudjelovao je u videokonferencijskom sastanku s izvršnom potpredsjednicom Europske komisije zaduženom za Europu spremnu za digitalno doba Margrethe Vestager. Sastanak je održan kao popratno događanje u okviru parlamentarne dimenzije njemačkog predsjedanja Vijećem Europske unije, u formatu predsjednika odbora uključenih u Konferenciju odbora za poslove Unije parlamenta Europske unije (COSAC). Izvršna potpredsjednica Vestager izvijestila je predsjednike odbora nadležnih za europske poslove nacionalnih parlamenata država članica Europske unije o planovima Europske komisije vezanima uz digitalizaciju te su u raspravi između ostaloga, razmijenjena mišljenja o temama digitalnog gospodarstva, zaštite podataka, europskom podatkovnom oblaku i digitalnoj konkurentnosti Europske unije.

27. studenoga – Bruxelles, videokonferencija – sastanak parlamentarne Mreže za razmjenu u području okoliša (EEN mreža)

U organizaciji Odjela za Sustav za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje Europskog parlamenta i pod pokroviteljstvom potpredsjednice EP-a nadležne za [EMAS](#) Heidi Hautala, održan je sastanak parlamentarne Mreže za razmjenu u području okoliša, koja okuplja nadležne službe nacionalnih parlamenata država članica EU-a i EP-a u cilju razmjene informacija i najboljih praksi u upravljanju okolišem. Zbog mjera koje je EP poduzeo u cilju sprečavanja širenja pandemije Covida-19 sastanak je održan u video formatu, a pratila ga je predstavica Sabora u EP-u Tanja Babić.

EEN mreža osnovana je na inicijativu Odjela za EMAS EP-a 2015. i do sada je održala pet sastanka. Obzirom da je na posljednjem sastanku, održanom u EP-u u prosincu 2018., prepoznata potreba za širenjem i jačanjem suradnje između parlamenata EU-a u pogledu pitanja okoliša, nadležni Odjel EP-a izradio je prijedlog „Radnih metoda EEN mreže“ koji je poslužio kao podloga za raspravu.

U prijedlogu Radnih metoda navode se zajednički ciljevi i svrha EEN mreže te definiraju sudionici – predstavnici parlamentarnih administracija država članica, EP-a i država kandidata te partnerskih država nadležni za pitanja zaštite okoliša i održivo upravljanje, kao i predsjedajući te Tajništvo EEN mreže koje čini Odjel za EMAS EP-a. Uvodi se mogućnost osnivanja tematskih radnih skupina i određuje dinamika održavanja sastanaka (jedan puta godišnje). Kao radni jezik EEN mreže predlaže se engleski jezik. Sudjelovanje je dobrovoljno, a odluke se donose konsenzusom, po mogućnosti svih članova mreže. Radne metode stupile bi na snagu nakon što ih odobre svi članovi EEN mreže.

Sudionici sastanka podcrtali su kako je kriza uzrokovana bolešću Covid-19 pružila priliku za transformaciju europskog društva i gospodarstva te su u tom smislu pozdravili EU-ov cilj postizanja klimatske neutralnosti do 2050. i Europski zeleni plan kao novu strategiju rasta. Naglasili su i značaj digitalne tranzicije te pozvali na posvećivanje veće pažnje biorazličitosti i očuvanju ekosustava. Istaknute su koristi EEN mreže u pogledu razmjene najboljih praksi i iskustava te su, na tom tragu, razmijenjena mišljenja, iskustva i najbolje prakse vezano uz poticanje „zeleno“ mobilnosti javnih službenika, npr. putem korištenja bicikla za dolazak na posao te u pogledu unapređivanja energetske učinkovitosti zgrada parlamenata, a s ciljem smanjivanja ugljičnog otiska.

30. studenoga – 1. prosinca – Berlin, videokonferencija – virtualna Konferencija odbora za poslove Unije parlamenata Europske unije (COSAC)

U organizaciji odbora nadležnih za europske poslove dvaju domova njemačkog parlamenta, Bundestaga i Bundesrata, održan je sastanak COSAC-a videokonferencijskim putem. Na sastanku su sudjelovali predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković, potpredsjednik Odbora Domagoj Ivan Milošević i predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije te član Odbora za europske poslove Marko Pavić.

Tijekom prvoga dana sastanka zastupnici su raspravljali o budućnosti transatlantskih odnosa, zdravstvenoj krizi uzrokovanoj pandemijom koronavirusa te postignućima njemačkog predsjedanja Vijećem Europske unije. Predsjednik Odbora za europske poslove Domagoj Hajduković je u svojoj intervenciji u okviru panela posvećenog postignućima njemačkog predsjedanja Vijećem EU-a, koje je predstavila njemačka kancelarka Angela Merkel, rekao da je pandemija ukazala na slabosti Europske unije, izrazivši nadu u normalizaciju situacije tijekom prve polovine sljedeće godine te je istaknuo kako nacionalni parlamenti žele igrati aktivniju ulogu u Konferenciji o budućnosti Europe. Potpredsjednik Odbora Domagoj Ivan Milošević uključio se u raspravu o budućnosti transatlantskih odnosa, rekavši da Europska unija treba jake Sjedinjene Američke Države kao saveznika, jednako kao što i one trebaju jaku i ujedinjenu Europsku uniju te je posebno istaknuo gospodarske aspekte suradnje, pozvavši na suradnju s novom američkom administracijom.

Drugoga dana sastanka predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen govorila je o budućnosti Europe, a virtualni COSAC je zaključen raspravom o partnerstvu s Afrikom.

Predsjednik Odbora za regionalni razvoj i fondove EU-a Marko Pavić osvrnuo se na važnost Europskog zelenog plana i stvaranje zdravstvene unije, čestitavši njemačkom predsjedanju na postignućima ostvarenima u izvanrednim okolnostima. Domagoj Ivan Milošević govorio je o budućnosti Europe s gospodarskog gledišta te je rekao kako oni koji žele ulagati u Europu trebaju poštovati europske vrijednosti, a oni koji žele poslovati u EU-u trebaju sudjelovati u plaćanju europskih poreza. Pritom je posebno istaknuo važnost malih i srednjih poduzetnika, ne samo u EU-u, već i na području zapadnog Balkana. Domagoj Hajduković je u svojoj intervenciji naglasio važnost suradnje s Afrikom, kao geopolitičkim i gospodarskim partnerom EU-a. Kao ciljeve suradnje naveo je partnerstvo za mir, migracije i mobilnost.

Virtualni COSAC zaključen je najavom parlamentarne dimenzije portugalskog predsjedanja Vijećem Europske unije. Sastanak predsjednika COSAC-a održat će se 11. siječnja 2021. videokonferencijskim putem, dok bi se LXV. COSAC održao od 30. svibnja do 1. lipnja 2021. u Lisabonu, ukoliko epidemiološke prilike dopuste.

Njave međuparlamentarnih aktivnosti u Europskoj uniji za prosinac 2020.

- 1. prosinca** – Bruxelles, videokonferencija (14:45-15:45, 16:45-18:45) – međuparlamentarni sastanak odbora za evaluaciju aktivnosti Eurojusta, u organizaciji Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) EP-a u suradnji s njemačkim Bundestagom i Bundesratom,
- 2. prosinca** – Bruxelles, videokonferencija (13:45-15:45, 16:45-18:45) – međuparlamentarni sastanaka odbora na teme „Zapadni Balkan: 25 godina nakon Daytonskog sporazuma“ i „Ujedinjeni odgovor EU-a u cilju potpore demokratskoj promjeni u Bjelarusu“, u organizaciji Odbora za vanjske poslove (AFET) EP-a

